

לומר "לא" לברית הגנה ישראלית-אמריקנית

01.10.2023 | ד"ר יצחק קליין written by

במסגרת המו"מ המשולש בין ישראל, ערב הסעודית וארה"ב, כאשר אחת הדרישות של הסעודים מארה"ב היא חתימה על ברית הגנה, עלתה גם הרעיון של כינון ברית דומה בין ישראל לארה"ב. יש לסרב לכך. האינטרס הסעודי אולי מחייב ברית כזאת; ברית דומה בין ישראל לארה"ב תפגע בביטחון שתי המדינות, אך במיוחד בביטחון ישראל.

ברית הגנה עם ארה"ב אין פירושה שישראל תקבל צ'ק פתוח לעשות כל מה שנראה לה נכון כדי להגן על ביטחונה, כאשר ארה"ב ערבה להגן עליה מפני השלכות רעות. אדרבה; הסכם כזה יותנה בכך שישראל לא תעשה מעשה אשר, בעיני ארה"ב ולפי שיקול דעתה, נראית לאחרונה כמופרז. ארה"ב תצפה מישראל להתאים את עצמה לתפיסה האמריקנית של צרכי הביטחון של ישראל. היא גם עשויה להביא את ארה"ב להטיל ספק בבקשות ישראל לרכוש נשק מתקדם (ע"ח משלם המסים האמריקני): "ממילא אנחנו ערבים לביטחון שלכם, בשביל מה אתם זקוקים לכל זה?"

כמדינות דמוקרטיות בעולם שבו משטרים טוטליטריים מתחזקים, לישראל ולארה"ב אינטרסים יסודיים משותפים, אך אין זאת אומרת כי כל האינטרסים של שתי המדינות מקבילים. לפעמים המדיניות האמריקנית מתאפיינת בהבנה לקויה ורדיפה אחרי אינטרסים קצרי-טווח. יש כיום דוגמאות למכביר לכך:

- ארה"ב רוצה שישראל "תרד מהגדר" ותמכור נשק וטכנולוגיה מתקדמת לאוקראינה, למרות שאין בעלת ברית נאט"ו באירופה החשופה לסכנות ביטחוניות מצד רוסיה עוינת כמו ישראל.
- הממשל הנוכחי משלם מס שפתיים לרעיון שאסור לאפשר לאירן להשיג נשק גרעיני, אך ברור כי היא לא תעשה שום דבר אפקטיבי כדי למנוע זאת, וגם דורשת מישראל לא לעשות דבר.
- הממשל הנוכחי שבוי בקונצפציה שהעימות הישראלי-פלסטיני היא אשמתה של ישראל, ודורשת מישראל להימנע מצעדי ביטחון חיוניים נגד הפלסטינים, גם אם הדבר כרוך בהריגתם של אזרחי ישראל.

העמדות האמריקניות האלו נוגדות אינטרסים ביטחוניים ישראליים בסיסיים, ואסור להשלים איתם. הקירבה המדינית של ישראל לארה"ב היא נכס חשוב, אך כבר כיום יש לה מחיר במונחי יכולתה של ישראל להגן על עצמה.

הערובה החשובה ביותר לבטחונה של ישראל ☒ לביטחונה של כל מדינה ☒ היא העצמאות להחליט באופן אוטונומי מה עליה לעשות כדי להגן על עצמה, ולפעול בהתאם. שום ברית הגנה

עם מדינה זרה אינה יכולה לקחת את מקומה של אותה עצמאות להחליט בעצמנו כיצד להגן על עצמנו.

ארה"ב היא מעצמה עולמית ויכולה לשרוד גם עשרות שנות מדיניות איוולתית. הדבר אינו בהכרח נכון לגבי בעלות בריתה, כפי שטאיוון עשויה לגלות תוך מעט מאוד שנים. ישראל חזקה ועצמאית משרתת את האינטרס הביטחוני ארוך-הטווח של ארה"ב, גם אם "המחיר" הוא סירובה של ישראל לאמץ כל מדיניות קצרת טווח היוצאת מושינגטון. הנכס החשוב ביותר של ישראל בארה"ב היא הדרך שבה העם האמריקני טופס את הדמוקרטיה ואת העצמאות שלנו: מאז ימי בן-גוריון, ישראל מחויבת להגן על עצמה ולא לסמוך על זרים. ממשלים אמריקנים יעדיפו ישראל התלויה בהבטחת ארה"ב להגן עליה, אך מבחינת הציבור בארה"ב, מצב זה יהפוך אותנו מעצמאים לתלויים ☹️ מדינת נטל, הראויה לבוז ולא להערכה.

על ישראלים לזכור את השנה 1975. באותה שנה ארה"ב הפקירה בעלת ברית אמריקנית, דרום ויטנאם, והשלימה עם נפילתה בפני אויביה. באותה שנה ראש הממשלה גולדה מאיר הזהירה את עמה מפני הסתמכות על ביטחונות אמריקניים. אזהרתה תקפה גם היום.

פורסם באתר ערוץ 75, בתאריך 1.10.2023